

Obrazloženje

Grad Karlovac, temeljem prethodnog Zaključka od 7.11.2023. i Odluke od 16.12.2025. Gradskog vijeća Grada Karlovca (kako je detaljno navedeno pod točkama I. i II. ovog Zaključka), dana 16. veljače 2026. prijavio je projektni prijedlog „Rekonstrukcija Trga bana Jelačića i poboljšanje urbane mobilnosti u Zvijezdi“ na Poziv na dostavu projektnog prijedloga u postupku izravne dodjele, referentnog broja IP.2.1.14.0001, pod nazivom „ITU – Rekonstrukcija Trga bana Jelačića i poboljšanje urbane mobilnosti u Zvijezdi“, referentnog broja IP.2.1.14. Projekt se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj, ukupna vrijednost projekta, a ujedno i ukupni prihvatljivi troškovi, iznose 13.086.022,27 EUR, dok ukupno raspoloživa bespovratna sredstva za dodjelu u okviru Poziva iznose 8.785.908,34 EUR. Intenzitet potpore iznosi 67,1396408%. U projektu je planirana provedba sljedećih aktivnosti: Rekonstrukcija, gradnja i opremanje Trga bana Josipa Jelačića s obnovom Zdenca (Aktivnost 1), Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka (Aktivnost 2), Rekonstrukcija i opremanje Ulice Frana Kurelca (Aktivnost 3), Upravljanje Projektom (Aktivnost 4) te Promidžba i vidljivost (Aktivnost 5).

Sukladno prijavi Projekta i planiranoj dinamici realizacije pojedinih aktivnosti, za radove na uređenju Trga bana J. Jelačića i obnovi zdenca ove godine proveden je postupak javne nabave za izvođenje radova, dana 22.5.2026. godine potpisan ugovor s odabranim izvođačem radova te je isti 1. lipnja 2026. uveden u posao, odnosno otvoren je građevinski dnevnik. Također su provedene nabave te zaključeni ugovori za uslugu stručnog nadzora, koordinatora zaštite na radu te voditelja projekta gradnje.

Nakon uvođenja izvođača u posao građanske inicijative i građani Grada Karlovca u javnom prostoru, putem medija i kroz druge kanale komuniciranja postavili su zahtjev za razmatranjem mogućnosti očuvanja drvoreda lipa na Trgu bana J. Jelačića, u bitnome ističući kako lipe predstavljaju sastavni dio identiteta Trga, odnosno zelenila Grada i njegove povijesne urbane cjeline te da ih je potrebno sačuvati i zadržati posebno u kontekstu prilagodbe klimatskim promjenama, čuvanja urbanih ekosustava, jačanja klimatske otpornosti gradova i kvalitete života građana. Smatraju da je izmjenom projektne dokumentacije moguće zadržati drvorede lipa i ostvariti suvremeno uređenje Trga.

U cilju vrednovanja iznesenih argumenata naših građana, odnosno dodatnog preispitivanja mogućnosti izmjene Projekta radi zadržavanja postojećih stabala te analiziranja svih aspekata vezanih uz, ne samo izmjenu projektne dokumentacije, nego svih komponenti i aktivnosti realizacije integriranog Projekta, dana 19. lipnja 2026. godine Grad Karlovac kao naručitelj radova izdao je nalog izvođaču radova da iste privremeno obustavi.

Prijavi Projekta, odnosno početku radova na rekonstrukciji Trga prethodila je izrada projektne dokumentacije tijekom 2019./2020. godine za koji zahvat u prostoru je u svibnju 2020. godine ishodena pravomoćna građevinska dozvola. Projektnu dokumentaciju izradio je autor prvonagrađenog rada na Natječaju za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja revitalizacije središnjeg dijela povijesne cjeline grada Karlovca - Zvijezde, provedenom u periodu od 20. listopada 2008. godine zaključno sa objavom rezultata 23. ožujka 2009. godine. Projekt rekonstrukcije Trga bana J. Jelačića izrađen je u skladu s Urbanističkim planom uređenja Zvijezde („Glasnik Grada Karlovca“ br. 7/17).

Za provedbu navedenog urbanističko – arhitektonskog natječaja temeljem članka 127. stavku 3. odredbe GUP GK („Glasnik Grada Karlovca“ br. 14/07), Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Karlovcu izradilo je u lipnju 2008. godine dokument „Konzervatorska podloga za provedbu urbanističko-arhitektonskog natječaja za uređenje Trga bana Josipa Jelačića s okolnim zgradama u Karlovcu“ (dalje u tekstu: Konzervatorska podloga).

U Konzervatorskoj podlozi, između ostalog, utvrđuje se da posebni problem predstavljaju drvoredi na središnjoj kvadratnoj plohi trga i ispred Velike vojarnje jer u razdoblju pune vegetacije svojim volumenom formiraju zeleno pročelje, zbog čega prostor više nalikuje parku nego glavnom gradskom trgu. Slijedom toga, kao imperativni konzervatorski zahtjev navodi se uklanjanje odnosno presađivanje navedenih nasada na druge lokacije.

Istodobno, Konzervatorska podloga ocjenjuje da je izgradnja podzemne garaže ispod trga u potpunosti neprihvatljiva i neprimjerena zbog zaštite povijesne jezgre, uz obrazloženje da bi takav zahvat bio u suprotnosti s načelima zaštite kulturne baštine sadržanima u međunarodnim poveljama, konvencijama i preporukama o zaštiti povijesnih cjelina kojih je potpisnica i Republika Hrvatska. Također se navodi da bi podzemna garaža generirala dodatne prostorne konflikte te bila u suprotnosti s težnjom da se povijesna jezgra Zvijezde razvija kao pješačka zona s ograničenim prometom.

Nadalje, Konzervatorska podloga propisuje da Trg bana Josipa Jelačića treba dobiti obilježja glavnog gradskog trga, uz ukidanje dijela uličnih komunikacija (s jugozapadne, jugoistočne i sjeveroistočne strane) te da treba biti oblikovan kao jedinstvena pješačka ploha (cjelina) koja povezuje javne i sakralne sadržaje.

Nakon zahtjeva tadašnjeg privatnog vlasnika Velike vojarnje za izgradnju podzemne garaže ispod Trga bana Josipa Jelačića koja bi riješila potrebe parkirališna garažnih mjesta buduće namjene zgrade, u rujnu 2008. godine izrađena je Dopunjena Konzervatorska podloga, kojom je, radi provedbe urbanističko-arhitektonskog natječaja, omogućeno razmatranje varijante s podzemnom garažom ispod centralnog Trga. Međutim, i u toj dopuni među osnovnim projektnim zahtjevima ostaje:

- uklanjanje obodno postavljenog drvoreda i recentno formiranih kamenom obrubljenih zelenih kazeta s plohe Trga radi omogućavanja cjelovitog sagledavanja trga i pročelja okolnih građevina, te
- uređenje mini tržnice na „malom placu“ uz zadržavanje postojećeg javnog WC-a i formiranje rubno postavljenog listopadnog drvoreda na „malom placu“, uz mogućnost sadnje dodatnih listopadnih stabala na hodnoj plohi „malog placa“.

Bitno je istaknuti i da je, među ostalim, zadatak bio da idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje vodi računa o oblikovanju relevantne plohe trga kao jedinstvene plohe koju je nužno tretirati bez prodora i rampi za automobile kao ulaze i izlaze podzemne garaže, ali i o mogućem položaju budućih ulaza u podzemnu garažu, odnosno izlaza unutar neizgrađenih rubnih insula trga.

Iz navedenoga proizlazi da uklanjanje postojećeg drvoreda nije bilo uvjetovano planiranom izgradnjom podzemne garaže, već je predstavljalo konzervatorski zahtjev usmjeren na obnovu i prezentaciju povijesne prostorne strukture glavnog gradskog trga.

Navedeno potvrđuje i Urbanistički plan uređenja Zvijezde. Člankom 34. stavcima 5. i 6. propisano je: „Gradnja javne garaže ispod Trga J. Jelačića treba započeti tek kada se za to stvore stvarne potrebe. Prije njene gradnje preporuča se izgraditi obilaznicu Zvijezde. Za lokaciju garaže ispod Trga bana Josipa Jelačića u planu je određena alternativna mogućnost prema kojoj te garaže neće biti u dijelu ispod trga, već samo na prostoru Oružane.“ Člankom 89. stavkom 2. Urbanističkog plana određeno je: „Za Jelačićev trg i blok Oružane u slučaju promjene programa provest će se novi natječaj.“

Slijedom navedenoga, alternativna mogućnost planirana Urbanističkim planom predviđa dvije opcije: opciju uređenja Trga s prostorom Malog placa i podzemnom garažom, a druga opcija je parterno uređenje Trga s prostorom Malog placa. Takva odredba ne predstavlja planski definiranu alternativu uređenju trga kojom bi se zadržao postojeći drvored, niti dovodi u pitanje konzervatorske zahtjeve koji

su, neovisno o pitanju izgradnje garaže, predviđali uklanjanje postojećih stabala radi uspostave povijesne prostorne koncepcije glavnog gradskog trga.

Prema podacima iz Protokola o natječaju – Konačno izvješće Ocjenjivačkog suda, natječajni postupak započeo je javnom objavom u sredstvima javnog priopćavanja. Početak natječaja najavljen je 20. listopada 2008. godine objavom u *Večernjem listu*, dok je tijekom trajanja natječaja natjecateljima omogućeno postavljanje pitanja do 20. studenoga 2008. godine. Pitanja pristigla tijekom tog razdoblja objedinjena su i zajedno s odgovorima objavljena 27. studenoga 2008., a rok za dostavu odgovora na pitanja bio je 28. studenoga 2008. godine. Rok za predaju natječajnih radova određen je za 15. siječnja 2009. godine. Nakon isteka roka, 19. siječnja 2009. godine u prostorijama Udruženja hrvatskih arhitekata otvorene su šifrirane omotnice, a tijekom 19. i 20. siječnja obavljen je pregled pristiglih radova. Tehnička komisija svoje je izvješće podnijela 20. siječnja 2009. godine. Tijekom provedbe natječaja održan je niz plenarnih sjednica Ocjenjivačkog suda. Prva plenarna sjednica održana je 17. rujna 2008. godine, prije službene objave natječaja, dok su druga, treća, četvrta i peta sjednica održane tijekom natječajnog postupka 27. studenoga 2008., 19. siječnja 2009., 26. siječnja 2009. i 27. siječnja 2009. godine. Nakon provedene prve faze ocjenjivanja, 3. veljače 2009. godine svim su natjecateljima upućene obavijesti o rezultatima, dok su sudionici čiji su radovi odabrani za doradu primili posebnu obavijest s pozivom na izradu dopunjenih rješenja. Rok za dostavu pitanja vezanih uz doradu bio je 17. veljače 2009., a odgovori na pristigla pitanja dostavljeni su 18. veljače 2009. godine. Rok za predaju doradenih natječajnih radova istekao je 6. ožujka 2009. godine. Po zaprimanju doradenih radova uslijedio je njihov pregled, koji je proveden 6. i 7. ožujka 2009. godine, dok je Tehnička komisija svoje završno izvješće podnijela 7. ožujka 2009. U završnoj fazi natječaja održane su još četiri plenarne sjednice Ocjenjivačkog suda – 6., 9., 11. i 18. ožujka 2009. godine. Rad Ocjenjivačkog suda službeno je zaključen 18. ožujka 2009. godine. Rezultati natječaja objavljeni su u sredstvima javnog priopćavanja 23. ožujka 2009. godine. Izložba natječajnih radova otvorena je 3. travnja 2009., čime je javnosti omogućen uvid u pristigla rješenja, dok je 8. travnja 2009. godine održan razgovor natjecatelja s Ocjenjivačkim sudom, čime je natječajni postupak u cijelosti zaključen.

Postupak izrade Urbanističkog plana uređenja (UPU) Zvijezda započeo je donošenjem Odluke o izradi Urbanističkog plana uređenja Zvijezda, objavljene u „Glasniku Grada Karlovca“ broj 3/13. Kao sastavni dio procesa izrade Plana predviđena je izrada pet stručnih podloga koje su obuhvatile konzervatorsku, prometnu, demografsko-sociološku, hortikulturnu i ekonomsku analizu prostora, čime je osigurana interdisciplinarna osnova za planiranje revitalizacije povijesne gradske jezgre.

Radi koordinacije aktivnosti revitalizacije povijesne jezgre, 29. svibnja 2014. godine osnovano je Povjerenstvo za praćenje revitalizacije Zvijezde i izrade Urbanističkog plana uređenja Zvijezda, o čemu je odluka objavljena u „Glasniku Grada Karlovca“ broj 5/14. U sklopu pripreme planske dokumentacije 8. srpnja 2014. godine održana je javna tribina posvećena izradi UPU-a Zvijezda, s ciljem upoznavanja javnosti s planiranim aktivnostima i ciljevima izrade plana. Važan doprinos stručnoj pripremi plana predstavljalo je i stručno mišljenje Konzervatorskog odjela od 3. lipnja 2015. godine na Stručnu podlogu graditeljskih obilježja s konzervatorskom dokumentacijom, kojom su definirane smjernice za zaštitu i očuvanje kulturno-povijesnih vrijednosti prostora.

Posebna pozornost tijekom izrade Plana posvećena je uključivanju javnosti u proces planiranja. Za organizaciju i provedbu participativnog procesa angažirana je tvrtka Karzen & Karzen d.o.o., koja je tijekom listopada i studenoga 2015. godine provela šest radionica sa zainteresiranom javnošću. Radionice su održane 26., 28. i 29. listopada te 2., 4. i 11. studenoga 2015. godine, a rezultati i zaključci predstavljeni su u Izvješću o provedenim radionicama od 2. prosinca 2015. godine.

Istodobno je započeo i formalni postupak izrade Plana. Obavijest o izradi Urbanističkog plana uređenja objavljena je 3. prosinca 2015. godine u dnevnom tisku (*24 sata*), dok je dan ranije javnopravnim tijelima upućen poziv za prethodnu raspravu. Prethodna rasprava održana je 10. prosinca 2015., a njezini rezultati objedinjeni su u Izvješću o prethodnoj raspravi od 24. prosinca 2015. godine.

Sljedeću fazu postupka činila je javna rasprava o prijedlogu Plana. Oglas o javnoj raspravi objavljen je 29. prosinca 2015. godine u dnevnom tisku te na mrežnim stranicama Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja i Grada Karlovca. Posebna obavijest o javnoj raspravi upućena je 4. veljače 2016., dok je 5. veljače 2016. godine oglas ponovno objavljen u dnevnim novinama (*24 sata* i *Jutarnji list*), *Karlovačkom tjedniku*, *Glasniku Grada Karlovca* te na mrežnim stranicama nadležnog ministarstva i Grada Karlovca. Javna rasprava trajala je od 15. veljače do 15. ožujka 2016. godine, a tijekom nje održana su dva javna izlaganja, 23. veljače 2016., u jutarnjem i poslijepodnevnom terminu.

Nakon provedene javne rasprave uslijedio je postupak pribavljanja mišljenja nadležnih tijela. Ministarstvo kulture dostavilo je 19. rujna 2016. godine negativno mišljenje na prijedlog plana, a potom 24. studenoga 2016. godine i mišljenje s primjedbama koje je bilo potrebno ugraditi u plansku dokumentaciju. Na temelju izvršenih dorada tadašnji gradonačelnik je 12. prosinca 2016. godine donio Zaključak o utvrđivanju Prijedloga Urbanističkog plana uređenja Zvijezda za ponovnu javnu raspravu. Ponovna javna rasprava provedena je od 21. do 30. prosinca 2016. godine, uz javno izlaganje održano 23. prosinca 2016. godine.

Po završetku ponovljene javne rasprave 2. veljače 2017. godine upućeni su zahtjevi za izdavanje mišljenja i suglasnosti nadležnim državnim tijelima i institucijama, uključujući Ministarstvo kulture, Ministarstvo obrane, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Državnu upravu za zaštitu i spašavanje, Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti te Hrvatske vode. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike dostavilo je svoje očitovanje 16. veljače 2017. godine, dok je Ministarstvo kulture 2. ožujka 2017. izdalo suglasnost na Nacrt konačnog prijedloga Urbanističkog plana uređenja Zvijezda. Nakon toga, 20. ožujka 2017. godine podnositeljima neusvojenih i djelomično usvojenih primjedbi dostavljeni su odgovori i obrazloženja o razlozima njihova neprihvatanja.

Postupak izrade Urbanističkog plana uređenja Zvijezda dovršen je 28. ožujka 2017. godine, kada je Gradsko vijeće Grada Karlovca na svojoj 35. sjednici donijelo Odluku o donošenju Urbanističkog plana uređenja Zvijezda. Odluka je objavljena 29. ožujka 2017. godine u „Glasniku Grada Karlovca“ broj 7/17, a Plan je službeno stupio na snagu 6. travnja 2017. godine.

Integrirani projekt koji u sebi uključuje elemente rekonstrukcije Trga bana Jelačića, izgradnje istočne obilaznice i rekonstrukcije ulice Frana Kurelca po prvi puta se spominje u Strategiji razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. (dalje u tekstu: SRUP), gdje je prepoznat kao strateški projekt urbanog područja Karlovac i predviđen za financiranje kroz ITU mehanizam. Odluka o pokretanju izrade SRUP-a donesena je na Gradskom vijeću 16. prosinca 2021., dok je SRUP usvojena na Gradskom vijeću Grada Karlovca 14. prosinca 2023., uz prethodno dobivene suglasnosti gradskih i općinskih vijeća svih gradova i općina u obuhvatu urbanog područja, te Koordinacijskog i Partnerskog vijeća za VUP Karlovac. Odluka o usvajanju SRUP-a i Akcijskog plana SRUP-a za 2021.-2027. usvojena je sa 18 glasova ZA od ukupno 18 gradskih vijećnika prisutnih na sjednici Gradskog vijeća Grada Karlovca.

Projekt obuhvaća infrastrukturnu i sadržajnu obnovu Trga bana Josipa Jelačića s restauracijom povijesnog zdenca, izgradnju istočne obilaznice Zvijezde (Put Davorina Trstenjaka i dio Ulice Janka

Draškovića) te rekonstrukciju Ulice Frana Kurelca. Time se unapređuje prometna povezanost, rasterećuje promet u povijesnoj jezgri i potiče razvoj održive urbane mobilnosti. Trg bana Josipa Jelačića uređuje se kao isključivo pješačka zona, dok izgradnja obilaznice i rekonstrukcija Ulice Frana Kurelca omogućuju veću protočnost prometa, sigurnije kretanje pješaka i biciklista te kvalitetnije povezivanje povijesne jezgre s ostalim dijelovima grada. Provedbom projekta otklanjaju se problemi funkcionalne zapuštenosti središnjeg gradskog trga, prekomjerne prometne opterećenosti povijesne jezgre Zvijezde motornim vozilima te nedostatno razvijene infrastrukture za održive oblike mobilnosti.

Osim navedenog, projekt ima sinergijski učinak s drugim projektima iz SRUP-a za 2021.-2027. na sljedeći način:

- zajedno s ITU projektom "Izgradnja i unaprjeđenje Parka Grabrik s nadogradnjom biciklističke infrastrukture" nadograđuje se nova i povezuje s postojećom biciklističkom infrastrukturom kroz nekoliko gradskih četvrti - od Zvijezde preko Rakovca i Grabrika do Luščića, a osim toga nadograđuje se i zelena infrastruktura u gradu sadnjom ukupno 407 stabala u parku, uz prometnicu Luščić, te uz istočnu obilaznicu Zvijezde i Ulicu F. Kurelca, a ako se u ovaj broj uključe i nova stabla koja se planiraju zasaditi na području Starog grada Dubovca (također ITU projekta, tada broj novih stabala koji će se zasaditi iznosi 444.
- U smislu revitalizacije važnih lokacija unutar zaštićene povijesne cjeline Zvijezde, a u skladu s Planom upravljanja Zvijezdom, povezan je i s ITU projektom "Rekonstrukcija zgrade Bosanskog magazina u restoran studentske prehrane i interpretacijski centar" te s provedenim ITU projektima u razdoblju 2014.-2020. „Obnova brownfield lokacije nekadašnjeg kina Edison“ i „Revitalizacija nekadašnjeg kina Edison u funkciji pokretanja integriranih turističkih programa u gradu Karlovcu“, s kojima se razvijaju javni kulturni i turistički sadržaji značajni za cijelo urbano područje Karlovac.

Zajednički učinak navedenih projekata očituje se u postupnoj, ali sustavnoj revitalizaciji povijesne jezgre Karlovca, gdje svaki projekt ima vlastitu funkciju, ali tek u sinergiji stvaraju koherentan, funkcionalan i atraktivan urbani sustav. Projekt stoga nije izolirana intervencija, već središnji element šireg integriranog razvojnog paketa ITU projekata urbanog područja Karlovac, koji zajednički doprinose društvenoj, kulturnoj, gospodarskoj i prostornoj revitalizaciji grada. Dodatno, bez realizacije uređenja Trga ne bi bilo moguće ostvariti ni izgradnju obilaznice, ni rekonstrukciju Kurelčeve ulice, budući da ne bi bio ispunjen uvjet integriranosti projekta, čime bi bila ozbiljno ugrožena provedba tih ključnih infrastrukturnih zahvata. Osim toga, izgradnjom obilaznice Zvijezde otvara se mogućnost dodatnog razvoja gradske četvrti Gaza, a karlovačkim vatrogascima otvara pravac prema gradskim četvrtima Rakovcu i dalje Novom centru, Luščiću, odnosno, Švarči i Mostanju. Projektom dokumentacijom svih aktivnosti/komponenti integriranog ITU Projekta predviđeno je uklanjanje ukupno 66 stabala, od čega 42 stabla na Trgu bana Josipa Jelačića i 24 stabla uz ulicu Frana Kurelca. U okviru rekonstrukcije dijela Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka nije predviđeno trajno uklanjanje stabala, već izmještanje deset mladih stabala (pet stabala predviđeno presaditi uz novi rub nogostupa, a pet, prema mogućnostima, na drugu lokaciju u dogovoru s investitorom). Istodobno je projektom dokumentacijom predviđena sadnja ukupno 52 nova stabla, i to 18 stabala na Trgu bana Josipa Jelačića, 20 stabala uz dio Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka te 14 stabala uz Ulicu Frana Kurelca. Dakle, na razini cjelokupnog integriranog projekta planirano je uklanjanje 14 stabala više nego što ih je predviđeno za sadnju. Važno je istaknuti da Projekt uključuje i niz drugih mjera ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama (sadnja novog drveća i hortikulturnog uređenja, primjena reflektirajućih i propusnih materijala, uvođenje vodenih elemenata radi poboljšanja mikroklimе, izvedba sustava oborinske odvodnje). Navedene mjere razrađene su u projektnoj dokumentaciji te su prepoznate i vrednovane u dokumentu „Procjena klimatskih rizika i ranjivosti“ kao mjere prilagodbe za identificirane klimatske

rizike. Nadalje, u Obrascu 2 „Izjava o istinitosti podataka, izbjegavanju dvostrukog financiranja i ispunjavanju preduvjeta za sudjelovanje u postupku izravne dodjele“, koji je sastavni dio dokumentacije Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava u postupku izravne dodjele za projekt „ITU – Rekonstrukcija Trga bana Jelačića i poboljšanje urbane mobilnosti u Zvijezdi“, a koji je Grad Karlovac kao prijavitelj i potencijalni korisnik potpisao prilikom podnošenja projektnog prijedloga, u točki 10. navedene su mjere utvrđene u DNSH analizi za specifične ciljeve RSO2.8 i RSO5.1 Integriranog teritorijalnog programa. DNSH analizu izradilo je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, koje je u njoj definiralo sve mjere primjenjive na prijavitelja i predmetni integrirani projekt. Navedene mjere uvrštene su u Izjavu o istinitosti podataka te ih je Grad Karlovac, kao prijavitelj i potencijalni korisnik, obvezan provesti u slučaju sklapanja Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u postupku izravne dodjele.

Značajno je istaknuti i da je tijekom 2024. i 2025. godine Grad Karlovac uspješno riješio sve imovinsko-pravne odnose na dijelu katastarskih čestica u obuhvatu zahvata istočne obilaznice i Ulice Frana Kurelca koje nisu bile u vlasništvu Grada. Time je integrirani projekt i s aspekta riješenih imovinsko-pravnih odnosa, u cijelosti ispunio uvjete prihvatljivosti za prijavu na javni poziv i financiranje iz Europskog fonda za regionalni razvoj kroz ITU mehanizam.

Dana 12. studenog 2024. godine održana je tematska sjednica Gradskog vijeća Grada Karlovca na temu Uređenje Trga bana Josipa Jelačića. Pročelnica Područne Konzervatorske službe u Karlovcu, Sonja Kočevar osim o povijesti i nekadašnjem izgledu Trga, govorila je i o konzervatorskim smjernicama, analizama i propozicijama u okviru konzervatorske podloge. Između ostalog je naglasila kako je cilj oživjeti centralni trg kao mjesto okupljanja za različite manifestacije poput Adventa, Dana piva, Zvezdanog ljeta, vjerskih događanja i drugih. Autori Vinko Penezić i Krešimir Rogina, arhitektonski tim koji je osvojio prvu nagradu na urbanističko – arhitektonskom natječaju, također su bili prisutni na sjednici te su istaknuli kako je bitno da jednom prostoru koji je postao gotovo parkovski, vratimo temu prostora trga.

Do sada je Grad Karlovac za provedene aktivnosti, odnosno usluge i radove, a koji su prethodili pripremi i realizaciji navedenog Projekta utrošio sveukupni iznos od 1.663.808,40 eura, od čega za provedbu urbanističko-arhitektonskog natječaja i izradu Urbanističkog plana uređenja Zvijezda iznos od 565.488,00 eura, za uklanjanje objekta na trasi Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka i kupnju zamjenske nekretnine iznos od 54.793,80 eura, za provedbu arheoloških istraživanja i izgradnju garaže za javnu vatrogasnu postrojbu 870.736,00 eura, za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i projektnu dokumentaciju Ulice Janka Draškovića i Puta Davorina Trstenjaka iznos od 71.955,60 eura, za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju i opremanje Ulice Frana Kurelca iznos od 22.100,00 eura te za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju, gradnju i opremanje Trga bana Josipa Jelačića s obnovom Zdenca iznos od 78.735,00 eura.

Trg bana J. Jelčića smješten je u središtu Zvijezde koja je zaštićeno kulturno dobro i kulturno povijesna cjelina grada Karlovca te su za početka radova, odnosno provedbu Projekta prethodno ispoštovani svi propisani uvjeti, s posebnim naglaskom na uvjetima Konzervatorskog odjela. U slučaju da se ide na izmjenu bit će relevantni opet isti uvjeti u programu koji je preduvjet za arhitektonsko urbanistički natječaj. Eventualnom izmjenom projektne dokumentacije Grad mijenja temeljne programske pretpostavke na temelju kojih je proveden javni urbanističko-arhitektonski natječaj i odabrano pobjedničko rješenje. Time se dovodi u pitanje jednakosti svih sudionika natječaja, kao i sama svrha provedenog postupka, odnosno zakonitost postupanja.

Bilo koja eventualna izmjena projektne dokumentacije zahtijevala bi provođenje određenog postupka javne nabave. Ukoliko bi izmjena projektne dokumentacije uzrokovala značajnu izmjenu ugovora o

javnoj nabavi radova na uređenju Trga bana Josipa Jelačića tijekom njegova trajanja, Grad Karlovac kao javni naručitelj bio bi u obvezi raskinuti postojeći ugovor i provesti novi postupak javne nabave za izvođenje radova. Izmjena ugovora o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja smatra se značajnom ako njome ugovor postaje značajno različit po svojoj naravi od prvotno zaključenog. Izmjena se između ostalog u svakom slučaju smatra značajnom ako se izmjenom unose uvjeti koji bi, da su bili dio prvotnog postupka nabave, dopustili prihvaćanje ponude različite od ponude koja je izvorno prihvaćena ili privlačenje dodatnih sudionika u postupak javne nabave, te ako se izmjenom mijenja ekonomska ravnoteža ugovora u korist ugovaratelja na način koji nije predviđen prvotnim ugovorom.

Zaključno, valja istaknuti da Integrirani teritorijalni program za razdoblje 2021. – 2027. u okviru specifičnog cilja RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika ne predviđa mogućnost financiranja izgradnje ili rekonstrukcije cestovne infrastrukture, osim kada je takva infrastruktura sastavni dio šireg integriranog zahvata i nužna za njegovu provedbu. U predmetnom ITU projektu, izgradnja istočne obilaznice nedvojbeno predstavlja nužan uvjet za provedbu aktivnosti 1 odnosno uvjet kojim bi Trg bana Josipa Jelačića mogao postati pješačka zona, pa je stoga Glavnim projektom rekonstrukcije Trga bana Jelačića planirano zatvaranje Ulice Josipa Kraša, koja predstavlja glavnu prometnicu preko Trga, kao i zatvaranje svih privoza Trgu iz okolnih ulica za kolni promet, osim za stanare, vozila s dozvolom, dostavna i interventna vozila. Stoga izgradnja obilaznice nije samostalan infrastrukturni zahvat, već funkcionalno i sadržajno neodvojiv element integriranog projekta kojim se omogućuje ostvarenje njegovih temeljnih ciljeva. Dodatno, ni samostalni projekt rekonstrukcije Trga bana Josipa Jelačića ne bi bio prihvatljiv za financiranje putem ITU mehanizma jer ne ispunjava zahtjev integriranosti više sektora. Nasuprot tome, predmetni integrirani projekt obuhvaća više međusobno povezanih aktivnosti te uključuje dva koda intervencije iz Integriranog teritorijalnog programa, kod 083 - biciklistička infrastruktura u omjeru oko 60% i kod 168 - fizička obnova i sigurnost javnih prostora u omjeru od oko 40%.

Bitno je napomenuti da je projekt uključen i prepoznat u Strategiji zelene urbane obnove Grada Karlovca za razdoblje 2025. -2034. godine koju je Gradsko vijeće Grada Karlovca jednoglasno usvojilo na sjednici održanoj dana 03. srpnja 2025. godine – od ukupno 20 prisutnih vijećnika, 20 vijećnika je glasalo ZA usvajanje ove Strategije. U ovoj Strategiji navodi se sljedeće: “Trg je otvoreni gradski prostor potpuno ili djelomično omeđen zgradama ili ulicama. Može biti u potpunosti popločan i bez zelenih površina, te je ovisno o lokaciji i namjeni različitih veličina - od malih urbanih platoa do velikih gradskih trgova. U kontekstu zelene infrastrukture, trg može služiti kao značajan element u stvaranju ekološki održivoga grada, ako sadrži elemente zelenila i vode što može pozitivno utjecati na kvalitetu zraka, smanjenje buke i razinu stresa te također može doprinijeti općem osjećaju ugodnosti boravka na otvorenome prostoru. Na gradskim trgovima vegetacija treba biti otporna na specifične uvjete količine padalina, zbijenost tla i zahtjevnosti održavanja. Zbog velike zapuštenosti Zvijezde i sami gradski trg ne predstavlja reprezentativni prostor niti u estetskom niti u društvenom smislu. Provedbom projekata kroz ITU mehanizam, planira se provedba aktivnosti kojima će se revitalizirati povijesni centar Zvijezde uključujući i prostor gradskog trga.”

Nakon što je proveden urbanističko – arhitektonski natječaj, donesen Urbanistički plan uređenja Zvijezda, izrađena projektna dokumentacija, ishoda građevinska dozvola, prijavljen integrirani Projekt (koji u sebi uključuje elemente rekonstrukcije Trga bana Jelačića, izgradnje istočne obilaznice i rekonstrukcije ulice Frana Kurelca) za sufinanciranje iz EU fondova, provedeni postupci javne nabave i zaključeni ugovori za radove na rekonstrukciji Trga, te vodeći se obvezom donošenja svih odluka sukladno zakonskim i podzakonskim propisima i načelom postupanja pažnjom dobrog gospodara, predlaže se Gradskom vijeću donošenje odluke o nastavku provedbe integriranog Projekta.

Ovim Zaključkom Gradsko vijeće ujedno potvrđuje svoju prethodnu Odluku o suglasnosti za prijavu i provedbu projektnog prijedloga „Rekonstrukcija Trga bana Jelačića i poboljšanje urbane mobilnosti u Zvijezdi“, a koja je donesena na sjednici održanoj dana 16. prosinca 2025. godine, i to s osamnaest glasova za i jednim suzdržanim (od ukupno 19 nazočnih vijećnika).

Slijedom prethodno obrazloženog, molimo Gradsko vijeće Grada Karlovca donošenje ovog Zaključka.

U Karlovcu, 15. srpnja 2026. godine

Obrazloženje sastavile:

Anita Trbuščić, dipl. oec., pročelnica Službe za provedbu ITU mehanizma

dr. sc. Ana Hranilović Trubić, dipl. ing. građ., pročelnica Upravnog odjela za gradnju i zaštitu okoliša

Vesna Ribar, dipl. ing. građ., pročelnica Upravnog odjela za prostorno uređenje i poslove provedbe dokumenata prostornog uređenja

Irena Grčić, mag.oec., pročelnica Službe za javnu nabavu

Pročelnica

dr.sc. Ana Hranilović Trubić, dipl.ing.građ.